

1. Tiesiniai atvaizdžiai ir operatoriai. Operatoriaus matricos Žordano forma.

1. Raskite tiesinį operatorių $\mathcal{A}$, kuriuo aritmetinės erdvės $\mathbb{R}^3$ bazės vektoriai u_1, u_2, u_3 keičiami vektorių sistema v_1, v_2, v_3 :

$$\begin{aligned}u_1 &= (1, 2, 1), & v_1 &= (-3, 3, 6), \\u_2 &= (2, 1, -1), & v_2 &= (-8, 4, 4), \\u_3 &= (-1, 1, 2), & v_3 &= (5, 7, 2).\end{aligned}$$

2. Aritmetinės erdvės $\mathbb{R}^3$ tiesinio operatoriaus $\mathcal{A}$ matrica bazėje u_1, u_2, u_3 yra A . Raskite to operatoriaus matricą A bazėje v_1, v_2, v_3 :

$$A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 2 \\ 2 & 0 & 1 \\ -2 & 4 & 3 \end{pmatrix}, \quad \begin{aligned}v_1 &= 2u_1 + 3u_2 - 3u_3, \\v_2 &= -u_1 + 4u_2 - 2u_3, \\v_3 &= -3u_1 + 6u_2 - 5u_3.\end{aligned}$$

3. Įrodykite, kad matricų $\begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$ ($\forall a, b, c, d \in Q$) daugyba iš kairės iš matricos A yra vektorinės erdvės $Q_{2 \times 2}$ virš kūno Q tiesinis operatorius ir raskite to operatoriaus matricą bazėje u_1, u_2, u_3, u_4 :

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ -1 & -3 \end{pmatrix}, \quad \begin{aligned}u_1 &= \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, & u_2 &= \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \\u_3 &= \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, & u_4 &= \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 0 \end{pmatrix}.\end{aligned}$$

4. Aritmetinės erdvės $\mathbb{R}^3$ tiesinio operatoriaus $\mathcal{A}$ matrica bazėje u_1, u_2, u_3 yra A , o operatoriaus $\mathcal{B}$ matrica bazėje v_1, v_2, v_3 yra B . Raskite operatoriaus $\mathcal{BA}$ matricą bazėje v_1, v_2, v_3 :

$$\begin{aligned}A &= \begin{pmatrix} 1 & -2 & 1 \\ 4 & 2 & -3 \\ 2 & -1 & 3 \end{pmatrix}, & \begin{aligned}u_1 &= (3, -1, 2), \\u_2 &= (1, 2, 2), \\u_3 &= (-2, 3, 4),\end{aligned} \\B &= \begin{pmatrix} -3 & 1 & 4 \\ -5 & -1 & 8 \\ 2 & 1 & -3 \end{pmatrix}, & \begin{aligned}v_1 &= (11, -6, -6), \\v_2 &= (17, -8, -6), \\v_3 &= (9, -3, -2).\end{aligned}\end{aligned}$$

5. Aritmetinės erdvės $\mathbb{R}^3$ tiesinio operatoriaus $\mathcal{A}$ matrica bazėje u_1, u_2, u_3 yra A , o operatoriaus $\mathcal{B}$ matrica bazėje v_1, v_2, v_3 yra B . Raskite operatoriaus $\mathcal{B} + \mathcal{A}$ matricą bazėje u_1, u_2, u_3 :

$$A = \begin{pmatrix} 50 & 20 & -50 \\ -5 & -5 & 5 \\ 40 & 20 & -50 \end{pmatrix}, \quad \begin{aligned} u_1 &= (4, -3, 3), \\ u_2 &= (1, 1, 6), \\ u_3 &= (4, -2, 5), \end{aligned}$$

$$B = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 3 \\ 2 & 0 & 1 \\ -2 & 1 & 2 \end{pmatrix}, \quad \begin{aligned} v_1 &= (2, 1, 3), \\ v_2 &= (1, -1, 2), \\ v_3 &= (0, 1, 2). \end{aligned}$$

6. Raskite aritmetinės erdvės $\mathbb{R}^n$ tiesinio operatoriaus $\mathcal{A}$ vaizdo ir branduolio bazes, kai

$$\mathcal{A}(u) = (2a_1 - a_2 - a_3, a_1 + a_2 + a_3, 4a_1 + a_2 + a_3), \quad \text{čia } u = (a_1, a_2, a_3).$$

7. Raskite aritmetinės erdvės $\mathbb{R}^n$ tiesinio operatoriaus $\mathcal{A}$ tikrines reikšmes ir tikrinius vektorius, kai to operatoriaus matrica yra $A = \begin{pmatrix} -22 & -10 & 19 \\ 10 & 6 & -8 \\ -26 & -10 & 23 \end{pmatrix}$.

8. Raskite aritmetinės erdvės $\mathbb{R}^n$ tiesinio operatoriaus $\mathcal{A}$, kurio matrica A , tikrinių vektorių tiesinius apvalkalus:

$$A = \begin{pmatrix} -2 & 2 & -3 \\ 1 & 0 & 1 \\ 4 & -3 & 5 \end{pmatrix}.$$

9. Ar aritmetinės erdvės $\mathbb{R}^n$ tiesinio operatoriaus $\mathcal{A}$, kurio matrica A , yra paprastosios struktūros operatorius:

$$A = \begin{pmatrix} 1 & -2 & -2 \\ 0 & 2 & 0 \\ 3 & 2 & 4 \end{pmatrix}.$$

10. Sudarykite aritmetinės erdvės $\mathbb{R}^n$ bazę, kurioje tos erdvės tiesinis operatorius, apibrėžtas matrica A , turi diagonalinę matricą:

$$A = \begin{pmatrix} 8 & 5 & 6 \\ -6 & -5 & -6 \\ -4 & -2 & -2 \end{pmatrix}.$$

11. Raskite aritmetinės erdvės $\mathbb{R}^n$ tiesinio operatoriaus $\mathcal{A}$, kurio matrica A , dvimatį invariantinį poerdvį:

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & -2 \\ 3 & 2 & 1 \end{pmatrix}.$$

12. Užrašykite šias matricas Žordano forma:

$$A = \begin{pmatrix} 7 & -16 & 20 \\ 2 & -5 & 8 \\ -1 & 2 & -1 \end{pmatrix}.$$

13. Užrašykite šias matricas Žordano forma ir parašykite Žordano bazes:

$$A = \begin{pmatrix} -4 & -38 & -51 \\ 2 & 17 & 22 \\ -1 & -6 & -6 \end{pmatrix}.$$

14. Kurios iš matricų A, B ir C yra panašios:

$$A = \begin{pmatrix} 12 & -9 & -36 \\ -7 & 10 & 28 \\ 4 & -4 & -13 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 1 & 4 & -4 \\ -2 & 7 & -4 \\ -1 & 2 & 1 \end{pmatrix}, C = \begin{pmatrix} -2 & -10 & 5 \\ 2 & 7 & -2 \\ -1 & -2 & 4 \end{pmatrix}.$$

15. Įrodykite, kad tiesinis atvaizdis tiesiškai priklausomą sistemą atvaizduoja į tiesiškai priklausomą sistemą.

16. Ar tiesinis atvaizdis tiesiškai nepriklausomą sistemą atvaizduoja į tiesiškai nepriklausomą sistemą? Ji ne, tai kurie tiesiniai atvaizdžiai tai daro?

17. Tegu $V = V_1 + V_2$, o $U = V_1 \cap V_2$. $\mathcal{A}$ - tiesinis atvaizdis. Ar teisinga : $\mathcal{A}V = \mathcal{A}V_1 + \mathcal{A}V_2$ ir $\mathcal{A}U = \mathcal{A}V_1 \cap \mathcal{A}V_2$. Pateikite pavyzdį.

18. Pateikite pavyzdį: $\mathcal{A} : V \rightarrow V$, kad $V \neq \text{Im}\mathcal{A} \oplus \text{Ker}\mathcal{A}$.

19.. Pateikite pavyzdį: $\mathcal{A}, \mathcal{B} : M_n \rightarrow M_n$, kad $\text{Im}\mathcal{A} = \text{Im}\mathcal{B}$, $\text{Ker}\mathcal{A} = \text{Ker}\mathcal{B}$, bet $\mathcal{A} \neq \mathcal{B}$.

20. Tegu $\mathcal{D} : M_n \rightarrow M_n$, $\mathcal{D}(f) = f'$ - diferencijavimo operatorius. Raskite $\text{Im}\mathcal{D}$ ir $\text{Ker}\mathcal{D}$.

21. Tegu $\mathcal{H} : M_n \rightarrow M_n$, $\mathcal{H}_h(f(t)) = \frac{f(t+h) - f(t)}{h}$, čia h - fiksuotas. Raskite $\text{Im}\mathcal{H}$ ir $\text{Ker}\mathcal{H}$.

22. Įrodykite, kad diferencijavimo operatorius $\mathcal{D}$ yra *nilpotentinis*, t.y. $\exists q \in \mathbf{N} : \mathcal{D}^q = 0$. Raskite *nilindeksą* q .
23. Raskite diferencijavimo operatoriaus $\mathcal{D}$:
- a) tikrines reikšmes;
  - b) tikrinius vektorius;
  - c) minimalųjį polinomą;
  - d) charakteristinį polinomą;
  - e) Žordano bazę ir matricos Žordano formą.
24. Raskite diferencijavimo operatoriaus $\mathcal{H}$:
- a) tikrines reikšmes;
  - b) tikrinius vektorius;
  - c) minimalųjį polinomą;
  - d) charakteristinį polinomą;
  - e) Žordano bazę ir matricos Žordano formą.